

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

Bakalářská práce

Věnceslava Zellerová

Informační zdroje pro divadelní formu tance

Information Sources for Theatrical Form of Dance

Praha 2013

Vedoucí práce: Mgr. Lucie Vavříková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Lucii Vavříkové za cenné rady, připomínky při psaní mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Lucii Kocourkové za ochotné poskytnutí její rigorózní práce práce Taneční listy jako příklad kulturního časopisu, která byla cenným zdrojem informacím v oblasti historické vývoje informačních zdrojů.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze, dne 10. května 2013

Věnceslava Zellerová

Abstrakt

Bakalářská práce představuje vybrané české a zahraniční informační zdroje pro divadelní formu tance. Práce je rozdělena na dvě části: teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou vymezeny pojmy související s informačními zdroji a divadelní formou tance a popisuje také historický vývoj tohoto typu informačních zdrojů. Cílem práce je popis a porovnání informačních zdrojů pro divadelní formu tance. Práce rozlišuje informační zdroje určené pro širokou veřejnost a zdroje poskytující informace pro taneční profesionály. Praktická část práce srovnává informační zdroje na základě jejich obsahu. Srovnání ukazuje, že české informační zdroje jsou svou kvalitou na srovnatelné úrovni se zahraničními zdroji.

Klíčová slova

Informační zdroj, Elektronický informační zdroj, Divadelní forma tance, Taneční časopisy, Webové portály o novinkách v tanci

Abstract

The bachelor thesis describes selected information sources for a theatrical form of dance. The thesis is divided into two parts: theoretical and practical. Theoretical part explains the terms related to the information sources and theatrical form of dance and describes historical development of the information sources. The aim of the thesis is to describe and compare information sources for a theatrical form of dance. The thesis makes differences between the information sources for general public and those for professional dancers. Practical part of thesis compares information sources based on their content. The comparison shows that the Czech information sources are comparable to the foreign sources.

Keywords

Information source, Electronic Information resource, Theatrical form of dance, Dance magazines, Web portals about the news in dance

Obsah

1	ÚVOD.....	6
2	Pojmy informace a informační zdroj.....	7
2.1	Co je to informace?.....	7
2.2	Co je to informační zdroj?.....	8
2.3	Elektronický informační zdroj.....	10
3	Divadelní forma tance.....	13
3.1	Kdo je taneční profesionál, kdo je amatér?.....	14
4	Historický vývoj informačních zdrojů pro divadelní formu tance.....	16
4.1	Historie zahraničních informačních zdrojů.....	16
4.2	Historie informačních zdrojů v České republice.....	20
5	Informační zdroje pro divadelní formu tance.....	24
5.1	Členění a charakteristika zdrojů.....	27
5.2	Informační zdroje pro taneční profesionály.....	28
5.2.1	Taneční aktuality.cz ... orientační bod ve světě tance.....	28
5.2.2	Taneční zóna.....	32
5.2.3	Dance Magazine.....	36
5.2.4	Networkdance.com.....	39
5.3	Informační zdroje pro širokou veřejnost.....	42
5.3.1	Informační zpravodaj Národního divadla.....	42
5.3.2	Opera Plus.....	45
5.3.3	Ballet News.....	49
5.3.4	Danser.....	52
5.4	Přehled informačních zdrojů pro taneční profesionály.....	54
5.5	Přehled informačních zdrojů pro širokou veřejnost.....	55
6	Srovnání informačních zdrojů pro taneční profesionály.....	56
7	Srovnání informačních zdrojů pro širokou veřejnost.....	58
8	ZÁVĚR.....	60
	Seznam použité literatury.....	61

1 ÚVOD

Tanec provází lidstvo už odnepaměti. Jeho vývoj lze sledovat už od pradávných pohanských obřadních rituálů až do jeho dnešní podoby coby vrcholného uměleckého díla. Za posledních sto let se tanec rozvinul do několika směrů. Díky vzniku nových struktur a forem tance vzniká i potřeba tyto tendence dokumentovat a zpřístupňovat uživatelům (divákům).

Tato bakalářská práce pojednává právě o zdrojích, a to zabývajících se divadelní formou tance, jednoho z hlavních tanečních proudů. Práce se věnuje zdrojům zaměřeným zejména na poskytování novinek a aktualit v tanečním světě.

Práce, kromě vysvětlení všech důležitých pojmů jako informace, informační zdroj, elektronický informační zdroj, divadelní forma tance či taneční profesionál, stručně shrne historický vývoj těchto zdrojů, a to jak v zahraničí, tak v České republice. Poté budou představeny samotné informační zdroje pro divadelní formy tance.

Zdroje byly vybrány na základě svých specifik. Do dvou hlavních kategorií, vytvořených podle typu cílového uživatele – profesionální tanečníci a veřejnost, byly vybrány vždy čtyři informační zdroje, a to vždy dva české a dva zdroje zahraniční. Na základě popisu těchto zdrojů je sestavena tabulka, která přehledně shrnuje vlastnosti a charakter těchto zdrojů a umožňuje jejich srovnání.

Vzhledem k tomu, že se jedná o téma téměř nezpracované, neexistuje k němu prakticky literatura.

Cílem této práce, kromě samotné identifikace a popisu zdrojů, je zjistit, zda informační zdroje pro divadelní formu tance jsou v České republice zejména po obsahové stránce na stejné úrovni jako zahraniční a ukázat, v čem jsou jejich silné a slabé stránky.

2 Pojmy informace a informační zdroj

Tato kapitola má za cíl teoretické vymezení, tedy představit základní pojmy a definice. Vysvětlí pojem informace a informační zdroj, jejich druhy a rozdělení. Zaměřuje se především na ty informační zdroje, se kterými se bude v pozdější části práce pracovat.

2.1 Co je to informace?

I když každý z nás ví, co to asi informace je, neexistuje jednotná definice pojmu. Každý si pod tím představí něco jiného. Existuje mnoho definic pojmu informace, přičemž každá se na informaci dívá z jiného úhlu pohledu (většinou dle potřeb dané vědy). Není ale úkolem této práce zde rozpracovávat problematiku pojmu informace, proto mu bude patřit jen pár úvodních slov.

Informace jako pojem existuje (v různých modifikacích) snad ve všech jazycích. Informace je nezbytně nutná potřeba celé lidské společnosti a asi bychom se nesetkali se skupinami, které by tyto informační potřeby, touhy po poznání a bádání neměly. Informace zásadním způsobem ovlivňuje naše životy, naše rozhodování, chování. Informace přijímáme každý den od chvíle, kdy se probudíme, až do chvíle, kdy jdeme spát. Různé typy informací nás provází celým životem a je vlastně nemožné se jim jakkoli vyhnout. Informace se také stává velmi silnou zbraní (v dnešní době je možná daleko důležitější než fyzická síla).

Co je to vlastně informace? *Samotné slovo „informace“ vzniklo z latinského „informare“, které je složeno z „in“ a „formare“ (utvářet, sdělovat představu).¹ Informace je pojem, který zná a chápe jeho smysl bez nadsázky celé lidstvo. Podle Vymětala jsou „informace data, kterým jejich příjemce přisuzuje určitý význam na základě poznatků, znalostí, vědomostí, zkušeností, kterými disponuje a která u příjemce snižují stav entropie (neurčitosti,*

¹VYMĚTAL, Jan. *Informační zdroje v odborné literatuře*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2010, s.38. ISBN 978-80-7357-520-5.

neuspořádanosti).² Autor se tedy domnívá, že informace by měla příjemci obohatit jeho poznání a měla by být pro něj nová. Toto stručné vymezení pojmu je pro účely této práce dostačující a není třeba ho dále rozvádět.

2.2 Co je to informační zdroj?

Druhým základním pojmem, se kterým tato práce pracuje, je informační zdroj. V obecné rovině se tato práce zabývá informačními zdroji ve smyslu “úložišť” informací (přičemž druhým důležitým cílem je i aktuální zprostředkování informací). V teoretické rovině pak znovu narážíme na stejný problém jako u pojmu informace, i zde se hlavně díky proměněnému způsobu uchovávání informací objevuje problém jednotné definice tohoto pojmu. Podle Terminologické databáze TDKIV lze informační zdroj popsat jako *“informační objekt, který obsahuje dostupné informace odpovídající informačním potřebám uživatele. Informační zdroj může být tištěný, zvukový, obrazový nebo elektronický (včetně zdrojů dostupných online).”*³

Podle Vymětala je základním informačním zdrojem dokument, *„což je informační pramen sestávající z nosiče informací a množiny dat nebo informací, které jsou na nosiči fixované a formálně i obsahově uspořádané. V současné době označujeme v knihovnicko-informační oblasti pojmem dokument všechny informační zdroje bez ohledu na jejich fyzikální podstatu, formu, obsah a způsob prezentace. Jsou to hmotné jednotky vznikající libovolným zaznamenáním dat či informací za účelem uschování (archivace) v čase a jejich přenosu (distribuce).”*⁴ Tato definice pro účely této práce postačuje.

Jak již výše zmíněná definice naznačuje, existuje samozřejmě několik typů informačních zdrojů, které závisí na různých faktorech např. způsob uchovávání a přenášení informačního

² Tamtéž

³ KTD. *Česká terminologická databáze (TDKIV)* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2009 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://aleph.nkp.cz/>

⁴ VYMĚTAL, Jan. *Informační zdroje v odborné literatuře*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, s. 50. ISBN 978-80-7357-520-5.

zdroje, způsob a periodicita vydávání informačního zdroje apod. Uvedeme zde základní rozdělení informačních zdrojů z hlediska jejich obsahové relevance.

Dělení informačních zdrojů:

a. Primární informační zdroj:

Jedná se o primární dokumenty, které většinou obsahují nové poznatky, vědecké práce, experimenty apod. Hlavními primárními informačními zdroji jsou články, dále lze zařadit další zdroje: vědecké, technické a odborné časopisy, dokumenty ochrany průmyslových práv, vědecko-kvalifikační práce, normy, výzkumné a technické zprávy, zákony a legislativní dokumenty, interní firemní informace, tajné informace. Tento typ zdrojů lze zahrnout pod jeden pojem šedá literatura.

b. Sekundární informační zdroj:

Sekundární informační zdroje přímo odkazují na první skupinu primárních informačních zdrojů. Je to záznam o primárním dokumentu. Podle Vymětala je „*cílem sekundární literatury zpřístupnit a zkráceně zpracovat poznatky uvedené v primárních zdrojích.*“⁵ Důležité ale je si uvědomit, že úkolem sekundárních zdrojů není ukázat přesné výsledky, ale poskytnout informace, kde se k nim dá dostat. Tyto zdroje se dělí na: kompendia, sekundární patentová literatura, referátové časopisy, externí firemní informace, literatura citací, souhrny ekonomických informací.

c. Terciární informační zdroj:

Tato skupina v sobě zahrnuje jak primární, tak sekundární literaturu, jejich zkrácení. Většinou bývají selektivně zpracovány. Jedná o přibližnou informaci, která není detailně propracovaná, nemusí být nejaktuálnější, není opatřena citacemi apod. Mezi tyto zdroje se pokládá, že patří: učebnice, příručky, monografie, účelové firemní publikace, encyklopedie a naučné slovníky, tabulky, webovské stránky.

⁵ Tamtéž

Mimo výše uvedené dělení lze uvést jako další možnou kategorii tzv. *ostatní informační zdroje*, které mají spíše pomocný charakter. Jsou to zdroje individuální povahy. Lze sem např. zařadit seznamy (periodik, autorů), překlady, biografie významných osob, překladatelů, soudních znalců apod.

Informační zdroje lze samozřejmě rozdělit i podle způsobu zpřístupňování. V TDKIV lze pod pojmem informační zdroj najít tyto druhy:

- elektronický informační zdroj
- integrační informační zdroj
- interaktivní informační zdroj
- internetový zdroj
- veřejný a neveřejný informační zdroj
- online zdroj
- pokračující zdroj
- ukončený informační zdroj

2.3 Elektronický informační zdroj

Elektronické zdroje jsou hlavním typem informačního zdroje používaného v této práci, proto si je zde popíšeme.

Elektronické zdroje Bratková⁶ rozděluje do čtyř skupin:

- a) První skupina obsahuje všechny pojmy, které spadají pod pojem elektronické informační zdroje (myšleno i zdroje přes počítačové sítě nedostupné). Patří sem i pojmy jako např. elektronické (digitální) objekty a materiály, počítačové soubory, elektronické (digitální) materiály a publikace. Nicméně i tyto druhy bývají uváděny ve smyslu dostupnosti přes počítačové sítě.

⁶ BRATKOVÁ, Eva. K otázkám pojmu, třídění a typologie internetových a webovských informačních zdrojů. *Národní knihovna : knihovnická revue*. 1998, roč. 9, č. 5, s. 262-276. ISSN 0862-7487.

- b) Tato skupina je podmnožinou předchozí a vymezuje pojem na zdroje dostupné přes počítačovou síť. Zahrnuje: síťově (informační) zdroje, popř. síťové elektronické zdroje, elektronické zdroje dostupné na dálku, online (informační) zdroje, síťové dokumenty a publikace.
- c) Zdroje dostupné přes celosvětovou síť Internet. Obsahuje pojmy internetové (informační) zdroje, internetové materiály, dokumenty a publikace.
- d) Informační zdroje dostupné přes síť Internet, ale pouze dostupné v protokolu http. Jsou to pojmy jako webovské (informační) zdroje, webovské dokumenty, dokumenty na WWW či dokumenty využívající http, dále webová stránka, domovská stránka či stránka HTML, soubor webovský dokumentů, webovské sídlo nebo základní pojem web.

Podle Fabiána⁷ rozmach elektronického publikování významně ovlivnil přístup k celé řadě informačních zdrojů. Jedná se především z hlediska přístupu k obsahu seriálů. Mnoho časopisů vychází už téměř jen v elektronické podobě, popř. mají svou tištěnou i elektronickou verzi. Počet elektronických seriálů roste a to nejen těch placených, ale také časopisů s volným přístupem. Nicméně i informační zdroje na internetu lze rozdělovat do několika kategorií. Fabián upozorňuje na skutečnost, že díky nástupu těchto informačních technologií není veřejné publikování už jen otázkou nakladatelství či vydavatelství. Díky internetu se otevírá širokému spektru potenciálních autorů. Pro uživatele není snadné se zorientovat v publikační činnosti v prostředí internetu, kde vznikají dokumenty jak na vysoké odborné úrovni, tak dokumenty spíše zábavného charakteru.

Součástí internetových zdrojů jsou i databázová centra. **Databázová centra** (či distributoři nebo firmy) zajišťují přístup k databázím. Umožňují centralizovaný přístup k elektronickým publikacím těch vydavatelství, se kterými mají uzavřenou smlouvu. [SAK, 2007, str. 238]

⁷ FABIÁN, Ondřej. Elektronické informační zdroje [online] s 128. Verze z 12.02.2010. 2009.

Dostupný z :<http://texty.jinonice.cuni.cz/>

Databáze mohou být *bibliografické*, *plnotextové* nebo *faktografické*. Díky internetu se dostává do popředí i oblast šedé literatury (výzkumné zprávy, reporty aj.), kterou lze lépe uchovávat, vznikají také úložiště zaměřená pouze na tuto oblast literatury (viz. v ČR např. NUŠL – Národní úložiště šedé literatury).

V posledních letech se stává důležitým a někdy téměř výlučným informačním zdrojem pro téměř všechny oblasti lidského poznání internet. Těch důvodů je několik. Je méně nákladný než tištěné zdroje. Informace lze mnohem častěji aktualizovat, dostávají se k širšímu spektru uživatelů a lze na ně mnohem rychleji reagovat. Velkou výhodou elektronických informačních zdrojů je překlenutí časových a prostorových bariér. Proto je i většina tištěných publikací převáděna do elektronické verze. Existují ale i problémy související s elektronickými verzemi dokumentů jako je např. copyright, identifikace, snadná vyhledatelnost nebo archivování.⁸

Naše společnost bývá také někdy nazývána jako *bezpapírová společnost (paperless society)*⁹, která se vyznačuje silnou elektronizací, digitalizací veškerého našeho poznání. Elektronizace přispěla k tomu, že informace jsou úplně všude, proto čím dál častěji bývá naše společnost nazývána jako informační (nebo znalostní) společnost. Vzhledem k tomuto vývoji bude i v této práci ponechán elektronickým zdrojům značný prostor.

⁸ SAK, Petr. *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, s. 236. ISBN 9788073672300.

⁹ PAPÍK, Richard. *Strategie vyhledávání informací a elektronické informační zdroje*. 1. vyd. Praha: Velryba, 2011, s. 65. Podnikání a management. ISBN 9788085860221.

3 Divadelní forma tance

Tato kapitola vysvětlí, co je myšleno pod pojmem divadelní forma tance. Vyjmenuje druhy tance a vysvětlí rozdíly v chápání toho, kdo je a kdo není považován za tanečního profesionála. V návaznosti na toto vymezení jsou posléze informační zdroje rozděleny.

Tanec patří k lidskému společenství od nepaměti. Prolíná se celými jeho dějinami. Tanec se dělí do několika kategorií. Některé z nich se vzájemně prolínají, inspirují a obohacují. Dnes lze mluvit o tanci *společenském* (nazýván též jako taneční sport), *klasickém* (baletu) a *moderním*. Poslední ze zmíněných, moderní tanec je pojem velice problematický, protože si pod ním, každý představí něco jiného. Spadají pod něj nejen různé „moderní styly“ jako je např. hip hop, street dance, break dance, electric boogie, ale také moderní tanec divadelní.

Tato práce se soustředí pouze na divadelní formu tance, ať už klasickou (balet) nebo moderní (problematika terminologie viz níže). Často se také pro divadelní formu tance používá pojem *taneční divadlo* nebo *jevištní tanec*.

Na úvod této kapitoly se dobře hodí jeden citát naší přední taneční teoretičky a historičky, která v minulém roce oslavila životní jubileum 90. narozenin. V rozhovoru pro Taneční aktuality.cz na otázku, co pro ni znamená spojení tanec a divadlo, odpověděla takto:

„Tanec je vždycky divadlo. Ať se to děje jakkoliv a kdekoliv, je to vždycky divadlo, protože vždycky se na to díváš. Výjimečný pohyb vyžaduje výjimečný pohled. A i když tančíš v hospodě, stejně tě někdo pozoruje a ty se tomu přizpůsobuješ. Tanec je jak interpretace, tak je i divadlem. A to se nedá oddělit. A divadlo bez tance nebo spíš bez pohybu je jen deklamace. V meziválečné avantgardě nemohlo divadlo bez tance nebo pohybu existovat. Schopnost hýbat se je pro herce důležitá a taneční průprava žádnému herci nikdy neuškodí. I Stanislavský učil prostorové cítění a dokonce i klasiku a u Mejercholda měli herci velmi

důkladnou taneční přípravu. Kultura pohybu musí být, na „nekulturu“ se nikdo dívat nebude.“¹⁰

Podle magisterské práce Evy Navrátilové se divadelní forma tance se rozděluje na dvě skupiny, **syžetový** (dramatický) a **nesyžetový** (čistý, absolutní) tanec. Podle Navrátilové balet ztvárňuje příběh a má jasně dané rysy a proto je klasickým představitelem syžetového tance. Na druhé straně nesyžetový tanec se vůči klasickým baletním choreografiím vymezuje. Klasické variace jsou stavěny do kontrastu s nesyžetovým druhem tance. Tento styl se objevuje až na přelomu 19. a 20. století. V tomto novém druhu tance je více kladen důraz na pohyb jako takový než na samotný děj. Terminologie u nesyžetového druhu tance není vůbec jednoduché vymezit. V průběhu století se objevuje několik pojmů, které vyjadřují v zásadě totéž. Mluví se o scénickém tanci (scénice), moderním tanci či tanci avatngardním. V období 60. let se objevuje pojem **contemporary dance** – současný tanec, který se stává asi nejčastěji užívaným termínem a proto bude používán i v této práci.

3.1 Kdo je taneční profesionál, kdo je amatér?

Informačních zdrojů pro jakýkoliv tanec lze především v prostředí internetu nalézt nespočet, od těch nejfundovanějších po ty zcela amatérské. Od kvalifikovaných vysoce hodnocených časopisů až po blogy tanečních nadšenců. Pro účely této bakalářské práce je tedy nutné vymezit si i pojmy tanečního profesionála a amatéra, neboť se od nich odvíjí pozdější výběr a kategorizace zdrojů.

System vzdělávání v České republice je odlišný od různých zahraničních systémů. Tam, kde se u nás hovoří již o profesionálech, zahraničí chápe jako amatéry. Pro účely této práce lze tanečního profesionála definovat jako umělce, který pracuje v profesionálním tanečním

¹⁰ SMUGALOVÁ, Zuzana. Rozhovor s Boženou Brodskou: Nejsem ochotná se nudit.... *Taneční aktuality.cz: orientační bod ve světě tance* [online]. 2012 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <http://www.tanečniaktuality.cz/rozhovor-s-bozenou-brodskou-nejsem-ochotna-se-nudit/>

souboru a ve kterém dostává pravidelný plat za svou práci v něm. Amatér je naopak ten, kdo sice navštěvuje taneční kurzy, může se i účastnit tanečních vystoupení, ale není za ně nijak honorován a jedná se pouze o jeho zájem, kvůli kterému naopak on vydává své příjmy.

4 Historický vývoj informačních zdrojů pro divadelní formu tance

4.1 Historie zahraničních informačních zdrojů

Postihnout veškerý historický vývoj zahraničních zdrojů je prakticky nemožné (a ani není cílem této práce). Dosud totiž neexistuje žádný ucelený popis vývoje informačních zdrojů (historicky především periodik) tohoto oboru v jednotlivých zemích. Proto se tato práce aspoň částečně pokusí nastínit některé vývojové řady za posledních 100 let v tomto oboru.

Jako jeden z prvních informačních zdrojů lze pokládat dílo J. G. Noverra¹¹ *Lettres sur la danse et sur le ballets* (Lyon 1759), v češtině vydané jako *Listy o tanci a baletech*, které obsahují teoretické úvahy o tanci. Byly to právě především teoretické statě, které informovaly o tanci. Zaměření této práce je však soustředěno na informační zdroje týkající se aktuálního dění v tanečním světě, nikoliv na taneční teorii. Proto lze o počátku informačních zdrojů hovořit až od začátku 20. století. Důvodem pro vznik prvních periodik v této oblasti bylo posunutí vnímání tanečního umění novým směrem. Zatímco do této doby lze hovořit o tanci v prostředí divadla vlastně výhradně jenom o baletu (prvky charakterních tanců do baletů zakomponovaných pomineme), ve 20. století se mocně rozmáhá odklon od klasické techniky. Marius Petipa významně ovlivnil rozvoj klasického baletu a bez nadsázky lze říci, že ho dovedl k dokonalosti. Byl to vrchol baletní tvorby. Precizní pohyby, dokonalá technika, to vše udělalo z baletu královskou disciplínu. Ve 20. století se však objevují jiné názorové proudy, které naopak hlásají odklon od svazující technické dokonalosti k otevřenějšímu přístupu a splynutí s hudbou, kde není dáván takový důraz na technickou dokonalost, jako spíše na prožitek a hudební cítění. Objevují se zde takové osobnosti jako Rudolf Laban, Isadora

¹¹ Taneční, teoretik, libretista, zásadně se zasadil o dramaturgii baletu.

Duncan, Mary Wigman, Martha Graham, později např. Pina Bausch, Maurice Béjart či Jiří Kylián.

Ještě před samotným výčtem informačních zdrojů je potřeba zmínit zřízení tzv. přípravné komise UNESCO (zřízena ve 40. letech 20. stol.). Tato komise dala podnět ke vzniku odborných tanečních periodik. Usilovalo se zde totiž o uznání tance jako samostatného vědního oboru. Cílem komise ustanovené pro taneční obor mělo být rozdělení činnosti organizace (UNESCO) na tři části se zaměřením na specifické oblasti tance a jeho potřeby. První část měla řešit problémy spojené s tanečně-uměleckou výchovou. Zajímavé je, že výchova se neměla týkat jen tanečníků, ale také diváků. Je zde kladen velký důraz na taneční výchovu diváka, aby byl vzdělaný, kritický k inscenacím a vytvářel tak zpětnou vazbu pro samotné umělce. V souvislosti s touto činností se volalo po vysokoškolském vzdělání v oboru taneční vědy. V rigorózní práci Lucie Kocourkové lze najít citát Dr. Vaňka, který se k problematice absence vzdělaných kritiků vyjadřuje takto: *„Zvláštní péči hodlalo UNESCO věnovati výchově diváka – profesionála, lépe řečeno výchově tanečního theoretika, kritika a historika. O důvodech není třeba ztráceti slov. Zjev – i u nás neslavně proslulý – že o tanci píší naprostí diletanti, je zjevem bohužel téměř všeobecným, stejně jako je všeobecná neexistence stolic pro vědu o tanci na vysokých školách.“*¹²

Další činností pro nás zajímavou měla být propagace tanečního umění. Zrodila se myšlenka vydávání informační bulletinu, kde by se psalo o všem novém a důležitém v tanečním světě. Bulletin pak měl být rozepisován do odborných škol, rozhlasů a odborných časopisů. V konkrétních zemích by se pak bulletin přeložil do tamního jazyka, kde by měl pomoci k popularizaci a všeobecnému povědomí o novinkách v tanci a tanečním umění jako takovém.

¹² KOCOURKOVÁ, Lucie. *Taneční listy jako příklad kulturního časopisu*. Praha, 2010, s. 35.

Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií.

Vedoucí práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová

Z této myšlenky tedy jasně vyplývá, že se automaticky počítalo s vydáváním odborných časopisů (což se ale bohužel pod taktovkou UNESCO nakonec nestalo).

Poslední částí činnosti přípravné komise byla otázka sociální a autorskoprávní.

Koncept celého projektu byl nakonec odložen a nerealizován z důvodů snížení rozpočtu UNESCO o čtvrtinu. Lucie Kocourková ve své práci uvádí i jako další možný fakt, že tehdejší generální ředitel, biolog A. Huxley nebyl příliš nakloněn uměleckým projektům (ani jeden z nich ve výsledku zrealizován nebyl).

Jak již bylo uvedeno, zmapovat veškerá taneční periodika zahraniční provenience není v rozsahu této práce možné a ani to není jejím účelem. Proto budeme vycházet z práce Lucie Kocourkové a z časopisu Taneční listy Jana Reimoser, kde vznikla rubrika „*Ze zahraničních časopisů*“. V této rubrice se objevovaly (i na základě zahraniční spolupráce s Tanečními listy) ty nejzajímavější články.

Jaké tedy Jan Reimoser (v roce 1948) zmiňuje ve svých Tanečních listech časopisy? Pro větší přehlednost budou časopisy rozděleny podle jednotlivých zemí a to i ta periodika, která vycházela později.

Ve **Spojených státech amerických** vycházel měsíčně od roku 1941 časopis *Dance Index*, jehož koncept byl postavený na formátu monografie věnované konkrétnímu tématu či osobnosti. Jako již klasické noviny vycházel měsíční časopis *Dance News*, který předkládal stručné informace s celosvětovým záběrem. Mezi další časopisy, které Reimoser zmiňuje, patří časopis *Dance Observer*. Zaměřoval se hlavně na americký moderní tanec. Časopis *Dance* s bohatou inzercí a kvalitními fotografiemi byl také velice populární. Dalším titulem vydávaným v USA byl *Dance Perspectives*. Časopis vycházel vždy jednou za čtvrtletí a zabýval se *teoreticky tanečním uměním se snahou o reflexi současného stavu napříč*

*zahraničními zeměmi. Věnoval se také speciálním tématům jako je estetika nebo dějiny tance v různých regionech*¹³.

Jako další z nejstarších odborných periodik lze zařadit časopis z USA *Dance magazine*, který vychází od roku 1926. Jeho oblast zájmu byla divadelní forma tance a svého času i uděloval vlastní choreografickou cenu. Kocourková uvádí, že *obsahoval zpravodajské materiály, kritiky i odborné články, redakce měla vybudovanou soustavu zahraničních dopisovatelů*.¹⁴ Časopis vychází dodnes. Mezi další časopisy lze zařadit např. *Mime Journal*, který se věnoval pantomimě.

Za druhé světové války vznikl ve **Velké Británii** časopis *Ballet*, který se věnoval především oblasti baletu. Čtenář zde našel speciální studie i obrazový materiál. Časopisy *Ballet Today* a *Journal of the English Folk Dance and Song Society* (zaměřen na lidový tanec) byly určeny pro menší okruh specializovaných čtenářů. V této kapitole je třeba také zmínit nejstarší odborný časopis věnující se divadelním formám tance. Od roku 1910 až do dnešní doby vychází ve Spojeném království časopis *Dancing Times*. Kocourková uvádí, že *obsahoval kritiky, historické studie, ale také fotoreportáže a přehled představení. Měl dopisovatele ze zahraničí, mj. i v Sovětském svazu*.¹⁵

Ve **Francii** vycházela *Revue de la Danse*, která v sobě spojovala prvky odborného časopisu, magazínu a módní revue. Od 70. let vycházejí tři nejzásadnější periodika. *Danse perspective* (vychází od r. 1976) obsahoval aktuální kritiky, teoretické články a zpravodajství. Měsíčník *La Saison de la Danse* (vychází od r. 1969) se spíše zabýval děním baletu v pařížské Opeře, kde měl i své zázemí. Od roku 1978 vycházela revue *Danse*, která se zabývala recenzemi, i teoretickými statěmi, se zaměřením na jevištní, folklorní ale i společenský tanec.

¹³ Tamtéž

¹⁴ Tamtéž str. 73

¹⁵ Tamtéž str.72

Co se týče německých periodik Reimoser ve své době tvrdí, že v „*Německu i v Rakousku všechny taneční časopisy zanikly a ze slovanských států jedině Československo má list formátu TL (Tanečních listů)*“.¹⁶

Od roku 1977 ale vychází v tehdejší **NDR** časopis *Der Tanz*, který je pozoruhodný zejména tím, že vedle českých Tanečních listů se jedná o jediný odborný časopis vycházející v tehdejším socialistickém bloku. Zaměřoval se na informace o amatérském, scénickém, folklorním i společenském tanci. V Tanečních listech byly nabídnuty pohledy i do kuchyně dalších německých časopisů např. *Tanzarchiv*. Jednalo se o měsíčník, který vycházel v Kolíně nad Rýnem. Vydávala ho stejnojmenná instituce, taneční archiv. Kocourková uvádí, že „*samotný Tanzarchiv Köln představuje nejucelenější sbírku písemných materiálů a fotografií týkajících se dějin tance v Německu, je významnou institucí i z mezinárodního hlediska*“.¹⁷

Mezi další německá periodika patřil i časopis *Ballet-Info*. Zde se bylo možno dozvědět o premiérách, hostování souborů apod. Byl zde i prostor věnovaný recenzím nebo také např. profilům tanečních osobností. Příloha *Zrcadlem tisku* uváděla úryvky z recenzí německých publicistů a program tanečních představení na aktuální měsíc a další informační servis. V 80. letech byl přejmenován na *Tanz International*, posléze *Ballet International*.¹⁸

Mezi další časopisy patřily např.: *Danza y teatro* (Mexiko), *Taniec* (Polsko), *Tanzblätter* (Rakousko).

4.2 Historie informačních zdrojů v České republice

Jak již bylo řečeno výše, důvody pro vznik periodik se v českém prostředí neliší od těch zahraničních. Vznik nových forem uměleckého tance podpořil nutnost tuto oblast systematictěji mapovat. Objevují se nové zahraniční taneční osobnosti např. již zmiňovaná

¹⁶ Tamtéž str.47

¹⁷ Tamtéž str.71

¹⁸ Tamtéž

Martha Graham nebo Rudolf Laban. V českém prostředí se k jejich odkazu hlásí další tanečníci. Asi nejznámější podporovatelkou současného tance v Československu je pokračovatelka Isadory Duncanové Jarmila Jeřábková, která později zakládá konzervatoř Duncan center.

V letech 1924 – 32 vychází pravidelný měsíčník *Taneční revue*, který je ale specializován na společenské tance. Pouze na okraji jeho spektra se lze dočíst něco málo aktivitách baletních škol. Nelze tedy v tomto případě mluvit o ryze klasickém tanečně – divadelním periodiku. Díky mohutnému rozmachu nových stylů, osobností a představení ale vznikala potřeba nějak toto široké spektrum dění zachytit, a tak v roce 1934 vychází poprvé první československý časopis zabývající se tancem, *Taneční listy*. Jejich vydavatelem byl *Jan Reimoser* (lze najít také pod pseudonymem Jan Rey), který se mocně zasloužil o rozvoj českého tance, jeho školství i teoretických poznatků. Založil pražskou i brněnskou taneční konzervatoř, taneční katedry při AMU, kde sám působil i jako pedagog. Zabýval se kritikami i teoretickými aspekty tance. Napsal mnoho odborných knih týkajících se různých stránek tance např. *Psychologie tance* (1928) nebo *Klasické taneční názvosloví* (1932) apod. Přispíval i do časopisů *Taneční listy*, *Živý tanec*, edice *Terpsichora* a *Taneční knihovna Athosu*. V roce 1936 zakládá Společnost přátel tance. Díky svým aktivitám Jan Reimoser významně ovlivnil vnímání tance 1. poloviny 20. století v Československu.

Taneční listy ale neměly lehkou cestu. První výtisk vyšel již ve zmiňovaném roce 1934, kdy se časopis opravdu skládal z „listů“, které si čtenář mohl skládat podle témat. Další výtisk se uskutečnil až v roce 1937. I přes velký zájem čtenářů i úsilí nakladatelů se veřejnost dočkala dalšího čísla *Tanečních listů* až o 10 let později, kdy časopis začala vydávat Společnost přátel tance, která v té době spadala pod institut Umění lidu. V letech 1950-62 bylo ale vydávání časopisu opět přerušeno. Díky zrušení jediného tanečního periodika se veřejnost mohla dovídat o tanečních počinech v *Lidové tvořivosti*, periodiku, který se zabýval amatérským

tanečním uměním. Toto periodikum zaštiťovalo Ústředí lidové tvořivosti, které pořádalo různá školení, semináře, soutěže, festivaly apod.

Vývoj tanečního umění měl i důležitý dopad na taneční periodika, respektive na jejich absenci. Po 2. světové válce byl kladen velký důraz na lidové tance. Současný a klasický tanec se dostává do pozadí. V 50. letech prakticky neexistuje periodikum zabývající se taneční problematikou. Veškeré kulturní otázky spadají pod sféru vlivu socialistických zemí a to včetně tance. V březnu 1959 byla uspořádána *Celostátní konference o tanečnosti*, kde se řešily problémy vývoje tance u nás, absence tanečního periodika či otázka školství a výchovy v tanečním umění. Díky této konferenci se situace na české taneční scéně poněkud zlepšila. Při tzv. Ústředních poradních sborech pro tanec vznikly roku 1962 dvě sekce – pedagogická a teoretická. Obě sekce se měly vzájemně doplňovat ve svých poznatcích a poskytovat tanečním souborům informace ve výchovně-pedagogickém směru.¹⁹

Začal tedy vycházet časopis *Tanečním souborům* a od roku 1963 opět započaly svou činnost Taneční listy. Od 60. let se v bývalém Československu zaměřovalo na taneční tvorbu téměř výhradně toto periodikum. Zpracovávalo témata z oblastí baletu, scénického tance, lidových tanců a pantomimy. Po roce 1989 se Taneční listy úžeji vymezují a specializují na témata z prostředí baletu a současného tance. Později začínají vznikat další periodika jako alternativa k Tanečním listům. V roce 1997 vzniká časopis *Taneční sezóna* (v roce 2000 přejmenovaný na *Taneční zóna*), který se zaměřuje na současný tanec. Časopis se nyní vydává pod vedením paní Niny Vangeli, významné taneční publicistky. *Taneční rozhledy* je měsíčník, který zpracovává problematiku současného tance v amatérských tanečních školách, ZUŠ apod. Podává ale i jisté reflexe z profesionální scény. V roce 2003 je oznámeno ukončení činnosti vydávání Tanečních listů. Toto oznámení vyvolalo vlnu nevole u odborné veřejnosti. Díky malým dotacím bylo toto dlouholeté (s přestávkami vycházelo 55let) a ojedinělé odborné

¹⁹ JUHÁSOVÁ, Anna. *Historie „scénického“ tance v BrněBrno*. Brno, 2009, s.25. Bakalářská diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Kristýna Bobáková, Ph.D.

periodikum nuceno ukončit svou činnost. Otevřený dopis ministrovi kultury podepsala celá řada známých osobností ze světa baletu a současného tance. Mezi jinými to byli např. choreograf Libor Vaculík, dnes již bývalá ředitelka Laterny Magiky a bývalá šéfka baletu Státní opery Hana Vláčilová, taneční historička a pedagožka Božena Brodská atd.

O dva roky později, v roce 2005, vzniká první elektronický časopis na toto téma, ***Taneční aktuality.cz***. Časopis se tak po ukončení Tanečních listů stává jedním z hlavních periodik pro tanec u nás.

5 Informační zdroje pro divadelní formu tance

Podle členění v kapitole 2.2 lze všechny níže popisované zdroje zařadit do kategorie primárních dokumentů (u sociálních sítích lze mluvit o zdrojích sekundárních).

Již předem je třeba předeslat, že v českém prostředí se příliš kvalifikovaných informačních zdrojů o divadelní formě tance nevyskytuje. Tato práce se nicméně i tak soustředí na zdroje nejdůležitější, nikoliv na všechny existující.

U zahraničních zdrojů, které zde slouží jako srovnávací měřítko a inspirace, je výběr složitější, vzhledem k jejich velkému počtu. Zdroje v práci uvedené byly vybírány na základě své jedinečnosti (čím jsou zajímavé, zvláštní), známosti a v neposlední řadě také dostupnosti pro účely této práce.

Zdroje jsou primárně rozděleny na dva typy podle cílového uživatele (čtenáře) = pro taneční profesionály a pro širší veřejnost. Nutno si ovšem uvědomit, že ne všechny zdroje lze dělit zcela jednoznačně do těchto dvou kategorií, zpravidla lze totiž v každém obdobně zaměřeném zdroji najít informace pro oba typy uživatelů. Zdroje v této práci byly do kategorií zařazeny podle převažujícího obsahu, dle analýzy autorky. Pro potřeby této bakalářské práce byly vybrány vždy čtyři informační zdroje pro každou ze dvou výše uvedených kategorií. Pro každou z nich byli vybráni dva zástupci z české a dva zástupci ze zahraniční tvorby.

V oblasti informačních zdrojů pro taneční profesionály v České republice budou analyzovány tyto zdroje:

- Elektronický časopis *Taneční aktuality.cz*
- Časopis *Taneční zóna*.

Ze zahraničních zdrojů budou popsány:

- časopis *Dance magazine*
- webová stránka *Networkdance.com*.

Taneční aktuality byly vybrány na základě své obsažnosti. Mapují celou českou taneční scénu a jedná se o jediný elektronický časopis svého druhu u nás. Taneční zóna zase funguje jako příklad časopisu zaměřující se na jedno odvětví divadelní formy tance, a to tance současného. Ze zahraničních zdrojů byl Networkdance.com vybrán pro svou jedinečnost, co se týče způsobu fungování (sociální síť). Časopis Dance magazine má za sebou dlouhou historii a je mezi tanečníky dobře známý a bude sloužit jako ukázka odborného časopisu s dlouhou tradicí.

Pro širokou veřejnost byly v oblasti České republiky vybrány tyto informační zdroje:

- internetový portál o opeře, baletu a vážné hudbě **OperaPlus**,
- časopis **Informační zpravodaj Národního divadla**.

Ze zahraniční produkce byly vybrány jako zástupci informačních zdrojů pro širokou veřejnost:

- Webové stránky **Ballet news**
- francouzský časopis **Danser**.

OperaPlus je typický představitel informačního zdroje společenského charakteru, který si klade za cíl informovat o důležitých společenských událostech a poskytovat zajímavosti a rozhovory ze světa baletu. Informační zpravodaj Národního divadla byl vybrán jako zástupce informačního zdroje konkrétního divadla. Zahraniční informační zdroj Ballet news patří k těm známějším zahraničním zdrojům v českém tanečním prostředí. Francouzský časopis Danser je ukázka časopisu poskytující informace domácím čtenářům o zahraničních souborech.

Kromě zdrojů výše uvedených, lze v českém prostředí dále nalézt tyto zdroje, věnující se divadelní formě tance:

- Dance Research Journal - časopis
- Tanznetz.de - internetový časopis
- Ballet Review - časopis
- Ballet International Tanz Aktuell - časopis
- Australiadancing.org – webové stránky

- Dancing Times - časopis
- Scénický tanec – komunikační prostor pro taneční umění – webové stránky
- Contact Collaborations, INC – webové stránky
- Dance Europe - časopis

5.1 Členění a charakteristika zdrojů

Jak již bylo zmíněno, zdroje jsou v první řadě rozděleny dle cílového uživatele. Nejprve bude představena kategorie zdrojů určená pro taneční profesionály. Zde budou nejdříve popsány zdroje české a posléze zahraničí. Stejně schéma bude následovat i v druhé kategorii zdrojů určené široké veřejnosti.

Co se týče popisu samotného zdroje, v první části bude zdroj představen, uvedeny základní údaje, popsáno jeho konkrétní zaměření, co o něm říkají samotní tvůrci. U každého zdroje budou popsány jednotlivé sekce, ze kterých se zdroj skládá. Dalším aspektem, který je zahrnut je, zda a jak se zdroj snaží o svou propagaci na sociálních sítích. Nakonec budou zmíněny spolupráce a podpory zdrojů s dalšími institucemi.

Uvedené zdroje jsou na závěr zpracovány ve formě tabulky, která přehledně shrnuje popsané charakteristiky, na jejímž základě bude provedeno porovnání jednotlivých zdrojů.

5.2 Informační zdroje pro taneční profesionály

5.2.1 Taneční aktuality.cz ... orientační bod ve světě tance

Obr.1: logo časopisu Taneční aktuality.cz²⁰

Taneční aktuality.cz jsou prvním českým elektronickým tanečním časopisem. Na samotných stránkách časopisu o sobě Taneční aktuality píší jako o „*internetovém portálu informujícím o dění na poli profesionálního divadelního tance provozovaný občanským sdružením Taneční aktuality o .s.*“²¹

Občanské sdružení Taneční aktuality o. s. pokládá za svou hlavní činnost „*podávat aktuální informace prostřednictvím internetového portálu o amatérské i profesionální taneční scéně, podporovat dialog mezi tanečními subjekty a tím přispívat k širší komunikaci a popularizaci tanečního umění.*“²²

Taneční aktuality.cz nejsou časopisem v pravém slova smyslu. Není rozdělen na jednotlivá čísla, nelze u něj mluvit o pravidelné periodicitě vydávání. Jedná se spíše o portál, jež aktualizován podle potřeby dění v tanečním světě.

Díky svému širokému záběru (balet, současný tanec, občas i alternativní divadlo se zapojením např. prvků audiovizuálních medií apod.) a nucenému ukončení vydávání Tanečních listů jsou Taneční aktuality.cz v českém prostředí v podstatě ojedinělým odborným periodikem.

Stanovy sdružení Taneční aktuality o.s., které jsou k dispozici na stránkách, dále vytýkají cíle a smysl svého působení, a tím i obsahu tohoto portálu. Mimo již výše zmíněný hlavní cíl,

²⁰ Taneční aktuality.cz. Facebook [online]. 2013 [cit.2013-05-05].Dostupné z:

<https://www.facebook.com/photo.php>

²¹ TANEČNÍ AKTUALITY O.S. Taneční aktuality.cz: ...orientační bod ve světě tance [online]. 2011 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.tanecniaktuality.cz/o-nas-kontakt/o-nas/kdo-jsme/>

²² Tamtéž

stanovy popisují své další úkoly. Mezi ně patří zejména podpora dialogu mezi choreografy, interprety, kritiky a diváky, možnosti uplatnění tanečních odborníků (kritiků, tanečních vědců), vytváření prostoru pro komunikaci mezi tanečníky, choreografy a dalšími tanečními umělci, rozvoj spolupráce s dalšími odborně zaměřenými umělci. Sdružení se snaží nabídnout také široké veřejnosti odborný pohled na současnou taneční scénu a rozvíjet osvětovou činnost v oblasti tance.²³

Strukturu portálu zachycuje obr. č. X. Je rozdělen do několika sekcí. Taneční profesionál najde v časopisu důležité informace o konkurzech v divadlech a další příležitosti, kde se mohou tanečníci uplatnit (viz sekce *Konkurzy.....*). Součástí tanečního umění je potřeba se neustále vzdělávat, sekce *Workshopy a kurzy* nabízí široké možnosti nabídek tanečních seminářů. V neposlední řadě je důležitým vývojem v životě umělce porovnání vlastních schopností se schopnostmi ostatních tanečníků, proto lze zde najít informace o různých *představeních a tanečních festivalech* a to nejen v Čechách, ale i v zahraničí.

obr. č.2 - struktura el. časopisu²⁴

²³ TANEČNÍ AKTUALITY O.S. Stanovy občanského sdružení "Taneční aktuality". Praha, 2011, 3 s.

²⁴ Aktuální zprávy. *Taneční aktuality.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-23]. Dostupné z:

<http://www.tanecniaktuality.cz/tanecbook-osveta-tancem/>

Pro širokou veřejnost, která se chce dozvědět více z odborného kvalifikovaného pohledu o tom, co se na současné jevištní taneční scéně děje, nabízí Taneční aktuality.cz **rozhovory** s osobnostmi tanečního světa (pedagogy, tanečníky, choreografy), **reportáže**, **recenze** z jednotlivých divadelních představení, tanečních přehlídek nebo předávání cen (např. cena Herecké asociace Thalie). Zkrátka taneční nadšenci se mohou dozvědět o všem novém, co se v tanečním divadelním prostředí děje a to jak v České republice, tak v zahraničí (jsou vybírány jen ty nejpodstatnější události, např. mezinárodní přehlídky či akce velkých předních souborů).

Kromě samotných rubrik, lze na stránkách Taneční aktuality.cz jednotlivá témata vyhledávat ve velmi jednoduchém vyhledávacím rozhraní. Na okraji stránek nabízí **taneční kalendář** každodenní přehled toho, co se kde daný večer hraje za představení, popř. jaké se konají soutěže či přehlídky. Časopis také pořádá různé soutěže o vstupenky na jednotlivá představení, čímž rozhodně přispívají k většímu zájmu o divadlo jako takové.

Již čtvrtým rokem sestavují Taneční aktuality.cz výběr z publikovaných textů. Vychází tak ročenka těch nejzajímavějších článků z toho, co bylo v časopise za uplynulý rok publikováno. Ročenka je rozdělena podle měst (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec, Olomouc, Ústí n. Labem) a v nich se větví na samotná divadla. Dále je zahrnuta zahraniční tvorba, festivaly a rozhovory se zajímavými českými i celosvětově známými a uznávanými tanečníky, choreografy, teoretiky či historiky.

Redaktoři Tanečních aktualit.cz jsou kvalifikovaní lidé nejen v oblasti publicistiky, ale hlavně v tanečním odvětví. Většinou se jedná o bývalé či současné studenty Taneční vědy katedry tance na Hudební akademii múzických umění - HAMU (na půdě této katedry vznikl celý koncept elektronického časopisu).

Taneční aktuality.cz jsou financovány z podpory Ministerstva kultury ČR. Spolupracují také s mnohými institucemi, díky kterým jsou schopni zajistit kvalitní a relevantní informace.

Mezi tyto partnery patří: Ministerstvo kultury, Národní divadlo, Taneční centrum Praha (TCP), Akademie múzických umění (AMU), 420 PEOPLE, Bohemia Balet (BB), Komorní balet Praha, Ponec Praha, Grishko, Sansha. Zajímavým odkazem je odkaz na současnou amatérskou taneční scénu – *komunikační prostor pro AMATÉRSKÉ TANEČNÍ UMĚNÍ WWW.SCENICKY-TANEC.CZ*²⁵.

Co se týče sdílení obsahu tohoto portálu na sociálních sítích, Taneční aktuality.cz mají svůj profil na sociální síti Twitter a Facebook, kde pravidelně aktualizují a sdílejí příspěvky ze své domovské stránky.

²⁵TANEČNÍ AKTUALITY O.S. *Taneční aktuality.cz: ...orientační bod ve světě tance* [online]. 2011 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.scenicky-tanec.cz/scenicky-tanec-pohybove-divadlo/aktuality/>

5.2.2 Taneční zóna

TANEČNÍZÓNA

obr. č. 3 - logo časopisu Taneční zóna²⁶

Taneční zóna je jediný český časopis zaměřující se na současný tanec. Vychází každé tři měsíce. Sama Taneční zóna popisuje sebe samu jako „*Revue současného tance Taneční zóna. Časopis se zabývá současným tancem a tanečním divadlem a jejich přesahem do dalších uměleckých oblastí.*“²⁷ Jejím cílem je, jak uvádí, přinést, podpořit a rozeznat nové perspektivní taneční celky na české scéně současného tance a být schopni reflektovat odbornou recenzi a zaujmout odbornou veřejnost.

Čtenář má k dispozici tištěnou i elektronickou verzi tohoto časopisu (ty však nejsou totožné). Šéfredaktorkou je v českém prostředí velmi uznávaná publicistka na současný tanec, paní Nina Vangeli. Časopis vychází od roku 1997, kdy se jmenoval Taneční sezóna a od roku 2000 je publikován pod novým názvem Taneční zóna.

Každé číslo tištěné Taneční zóny je zaměřeno na jedno téma, které se zabývá vztahy tance a dalších lidských oblastí např. tanec a zdraví, tanec a film nebo tanec a smrt. V posledních číslech se Taneční zóna snaží přiblížit více zahraniční tvorbu (zajímavé počiny zahraničních souborů, významné festivaly současného tance atd.). Periodikum vždy vybrané téma komplexně zpracovává. Podává informace o samotné akci, o městě, ve kterém se akce koná (či kde soubor působí). Poukazuje na celkovou taneční kulturu současného tance.

Taneční zóna pořizuje rozhovory s důležitými osobnostmi spojenými s těmito místy a to jak zahraničními, tak českými. Důležitým aspektem tohoto časopisu je skutečnost, že nepodává

²⁶Taneční zóna. 2013. Dostupné z: <http://www.tanecnizona.cz/templates/dz/images/logo.gif>

²⁷ Taneční zóna/ Dance zone. Facebook [online]. ©2013 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pages/>

jednostranný pohled. Naopak uvádí rozhovory či reportáže lidí, kteří nesouhlasí s danou akcí, nejsou spokojeni s konkrétní taneční situací atd.

Při pročitání zejména posledních několika čísel časopisu člověk nabude pocit, že zahraniční subjekty jsou vyzdvihovány na úkor těch českých. Že současný český tanec se má hodně co učit od toho světového, a to nejen ve smyslu interpretačním či choreografickém, ale také ve smyslu ekonomickém, marketingovém a komunikačním.

Členění každého čísla má v zásadě podobnou strukturu (s menšími obměnami v závislosti na tématu). První částí je *editorial*, ve kterém uvádí téma zejména Nina Vangeli. Další částí je samotné hlavní téma daného čísla, které je rozděleno na různé reportáže. Součástí časopisu jsou i *recenze* k jednotlivým představením, většinou českým. Bohatý fotografický doprovod dotváří celkovou „image“ Taneční zóny. Značný prostor je také věnován reklamě a propagačním materiálům na různá představení, přehlídky, významné taneční osobnosti, ale také na obchody s tanečními oděvy a obuví.

Časopis Taneční zóna je také podporován Ministerstvem kultury České republiky a lze ho zakoupit např. na těchto místech: taneční studio Danceperfect, DOX Centrum současného umění, Divadlo Alfred ve dvoře, Divadlo Archa, Divadlo Ponec, kavárna Dobrá trafika, Institut umění - Divadelní ústav.²⁸

Sdružení pro podporu vydávání revue současného tance sídlí v rámci Institutu umění - Divadelního ústavu v Celetné ulici v Praze. Časopis vychází také na Slovensku. Získat ho lze na prodejních místech, kterými jsou např.: Divadelný ústav, Divadlo A4, Nultý priestor, Štúdio tanca, Tabačka Kulturfabrik.²⁹

Webové stránky Taneční zóny

²⁸ SDRUŽENÍ PRO VYDÁVÁNÍ REVUE SOUČASNÉHO TANCE. *TANEČNÍ ZÓNA* [online]. 2008/2009 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.tanecnizona.cz/index.php>

²⁹ Tamtéž

Tak jako dnes už snad každé periodikum má i Taneční zóna své vlastní webové stránky. Na nich lze najít aktuální informace o dění na současné taneční scéně. Jedná se o informace, které vzhledem k periodicitě časopisu nelze do časopisu zahrnout. Webové stránky nejsou obsahově totožné a nejsou tématicky členěné jako tištěný časopis. To je hlavní rozdíl mezi tištěnou a elektronickou Taneční zónou.

Objevují se zde **rozhovory** různých tanečních osobností, **aktuality** z České republiky i zahraničí. K dispozici je i **archiv** čísel časopisu, ale vždy jde jen o krátkou rekapitulaci toho, co tato čísla obnáší, nelze je najít online. Podobně jako u stránek elektronického časopisu Taneční aktuality.cz, tak i Taneční zóna má svůj „kalendář“ tipů akcí, které lze v blízké době navštívit.

The screenshot shows the homepage of the website www.taneczona.cz. At the top, there is a navigation menu with categories: **Aktuality**, **Rozhovory**, **Recenze**, and **Zahraníčí**. Below the menu, there are three featured articles:

- ČESKÁ TANEČNÍ PLATFORMA.** Přijďte objevit novou perspektivu pohybu na festivalu současného českého tance a pohybového divadla... 11. až 14. dubna v Praze
- MEZINÁRODNÍ DEN TANCE.** "Pojďte tančit a propojte tepání svého pulsu s druhými lidmi..." tak zní část letošního poselství Dne tance, který se koná 29. dubna po celém Česku.
- TANEČNÍ ZÓNA KOMPLET.** Exkluzivní nabídka pro taneční příznivce a sběratele - kompletní edice časopisu Taneční zóna za 2500,- Kč. Více informací a objednávky na predplatne@taneczona.cz.

On the left side, there is a sidebar with a search bar labeled "hledat..." and a list of links: **Homepage**, **Časopis**, **Linky**, **Inzerce na www**, and **Kontakt**. Below the search bar, it says "JSME MEDIÁLNÍMI PARTNERY" and lists **420PEOPLE** (VYTÁČÍME TANCE...) and **PONEC TANEČ PRAHA**. At the bottom of the sidebar is the logo for **Institut Světelného Designu**.

The main content area features a section titled **Rozhovory** with the article **BEREME NA SEBE VŠECHNA RIZIKA**. It includes a photo of a man and a short text snippet: "ROZHOVOR - Přistí nedělit se v pražském Paláci Akropolis představí Albin Warette se svým cirkem Pret a Porter. "Cirkusový artista zasvěcuje přítomnému momentu svůj život. Pokud by si nebyl naprosto vědom sebe a svého těla v daném okamžiku svého uměleckého výkonu, mohl by tak svůj život ohrozit," říká k představení s názvem CIRKOPOLIS 1. – Le Moment Présent."

Below this is another article **AKADEMICKÝ SVĚT BY SE S UMĚLECKOU PRAXÍ MĚLY VÍC PŘEKRÝVAT** with a photo of a man and text: "ROZHOVOR - Václav Janeček je od letošního září novým vedoucím taneční katedry pražské HAMU. Zeptali jsme se ho, kam chce katedru posunout a s jakými vizemi se jejího řízení ujal."

At the bottom of the main content area is the article **LOCO:MOTION COMPANY A JEJICH NEÚNAVŇÝ TANEC** with a photo of dancers and text: "ROZHOVOR - Loco:Motion Company je sympatický soubor plný mladých nadšenců, tanečnicků a performerů. Zkouší pravidelně v Bubenči, kde sdílí zkušenosti s Teatrem Novogo Fronta. Z tohoto sousedství vznikla pozvolna i spolupráce - členové Loco:Motion Company Václav Kovář a Matěj Kohout nazkoušeli s Teatrem představení..."

On the right side, there is a section **Programové tipy** with a sub-section **PONDĚLÍ 22. 4.** listing events: **Svěcení jara**, **100 Wounded Tears**, and **ÚTERÝ 23. 4.** listing **100 Wounded Tears**.

obr.č. 4 - ukázka struktury web. strán.³⁰

Součástí webových stránek Taneční zóny je i seznam odkazů na další zajímavé stránky zabývající se současným tancem. Odkazy jsou rozděleny na **České a taneční alternativní**

³⁰ Rozhovory. *Taneční zóna* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z:

<http://www.taneczona.cz/index.php>

*venues, taneční soubory a choreografy, taneční kurzy, taneční festivaly, informační internetové portály a další, taneční školy VŠ vzdělání a SŠ vzdělání.*³¹

I zde je prostor pro mediální partnery. Taneční zóna podporuje např.: Vize tance, Ponec Praha, taneční soubor 420 PEOPLE, Institut světelného designu, Setkávání současného tance (SE.S.T.A) atd.

Taneční zóna má i svůj profil na sociální síti Facebook.

Časopis je rozhodně ojedinělým odborným tanečním časopisem reflektující taneční scénu současného tance s přesahem do dalších uměleckých oblastí v České republice.

³¹ SDRUŽENÍ PRO VYDÁVÁNÍ REVUE SOUČASNÉHO TANCE. *TANEČNÍ ZÓNA* [online]. 2008/2009 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.tanecnizona.cz/index.php>

5.2.3 Dance Magazine

obr. č. 5 logo časopisu Dance Magazine³²

Časopis Dance Magazine patří k nejstarším odborným časopisům na světě. Poprvé byl publikován už v roce 1927 pod názvem The American Dancer. Dance Magazine vydává společnost Dance media. Dnes existuje jeho tištěná i elektronická podoba. Pro účely této práce však budeme pracovat pouze s verzí elektronickou. Během let se časopis natolik rozrostl, že dnes vychází už i další „sesterské“ publikace, zaměřené na konkrétní směry a potřeby tanečníků: *Pointe* (časopis pouze o baletu), *Dance Spirit* (zabývá se i dalšími tanečními styly jako společenské tance, jazz, hip hop), *Dance Teacher* (časopis určený profesorům a lektorům tance), *Dance 212* (zpracovává profily tanečníků v New Yorku) a *DanceU10* (pro studenty tanečních škol). Časopis uděluje prestižní *Dance Magazine Awards*. Jaké je tedy členění tohoto periodika? Titulní stránka (*Home*) nabízí téměř vše, co lze na stránkách časopisu najít. Nabízí videa, která většinou zachycují rozhovory, reportáže s osobnostmi (např. choreografy) či zákulisní přípravy konkrétních inscenací. *Dance glance* a *Wendy Perron's blog* jsou důležitou součástí elektronického časopisu. Zprostředkovávají informace a novinky o tanečním světě, např. se lze zde dozvědět všechno o premiérách, jednotlivých představeních nebo o významných i začínajících tanečních osobnostech. *Reviews* zase obsahuje archivované recenze na jednotlivá představení, baletní soubory. Vyhledává se podle abecedy. *Calendar* automaticky přesměruje na stránky calendar.dancemedia.com, kde referuje o významných tanečních akcích (seminářích, workshopech) a to včetně konkurzů pro tanečníky či studentských představení.

³² Dance Magazine. *Dance Magazine* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.dancemagazine.com/>

The screenshot shows the Dance Magazine website. At the top, there's a navigation bar with 'MAGAZINE DANCE' and social media icons. Below that, a 'SUBSCRIBE & SAVE! CLICK HERE' button is visible. The main content area is titled 'Blogs' and features three articles:

- Everything I Loved About "Everything You See"** by Wendy Perron, dated Wednesday, Apr 24. The article starts with 'As I pull myself up with arms outstretched in front of me, I sense, more than I see, five gorgeous strong women to the right of me, dancing in unison...'.
- Danzón, Danzón!** by Kina Poon, dated Wednesday, Apr 24. The article starts with 'Last night at The Joyce, Eduardo Vilaro's Danzón—with live accompaniment by the Paquito D'Rivera Ensemble—brought the house down...'.
- Dancers with Incredible Spirit** by Jenny Dalzell, dated Tuesday, Apr 23. The article starts with 'Few words can express the immense courage of those at the Boston Marathon last Monday...'.

On the left side, there's a section 'In This Issue' with a featured article about Wayne McGregor's 'Revolution'. On the right side, there's a sidebar with a 'Google Custom Search' box, an 'E-NEWSLETTER SIGN UP' button, and a promotion for a mobile app: 'Got an iPad? Get the app!'.

obr.č.6 ukázka web. stránek ³³

Nejdůležitější rubrikou pro taneční profesionály je sekce *Classifieds*. Zprostředkovává nabídky práce konkurzů do divadel pro tanečníky, odkazuje na taneční obchody, na možnosti pronájmu tanečních sálů, odkazy na zajímavé programy taneční, kurzy taneční, nabídky práce. Rozdělení do dalších složek nabízí mnoho možností a příležitostí. Nabízí ale i širokou škálu tanečních programů (*Dance Programs*) či možnost pronajmutí tanečních sálů a tanečních studií. Informuje také např. o intenzivních tanečních kurzech apod. *Get listed* nabízí další „průvodce“ tanečním světem pro odbornou veřejnost. Pokud se tanečník touží dostat ke konkrétnímu souboru, může využít *Dance finder*, „taneční vyhledávač“. Zde lze vyhledávat různé taneční společnosti a soubory.

Pokud se chce někdo zabývat tancem více do hloubky, stránky nabízejí další informační zdroje o tématu (*Resources, Magazine Supplements*). *Back issues* nabízejí možnost prohlédnout si obsah předchozích čísel s retrospektivou do roku 1998. I Dance Magazine

³³Blogs. *Dance Magazine* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.dancemagazine.com/blogs>

nabízí možnost sledování videí (opět bude uživatel přesměrován na dancemedia.com). Fotky obálek jednotlivých čísel časopisu si lze prohlédnout v sekci *Cover gallery*.

Pro vyhledávání v celém prostředí stránek časopisu je k dispozici jednoduché vyhledávací rozhraní.

Časopis je propojený se serverem dancemedia.com. Lze ho najít také na Pinterest, Google+, Twitter nebo na síti Facebook.

Časopis Dance Magazine je jedním z nejváženějších tanečních periodik ve Spojených státech amerických. Díky několika „sesterským“ publikacím se snaží postihnout všechny pohledy na taneční svět a přinášet kvalitní a užitečné informace.

5.2.4 Networkdance.com

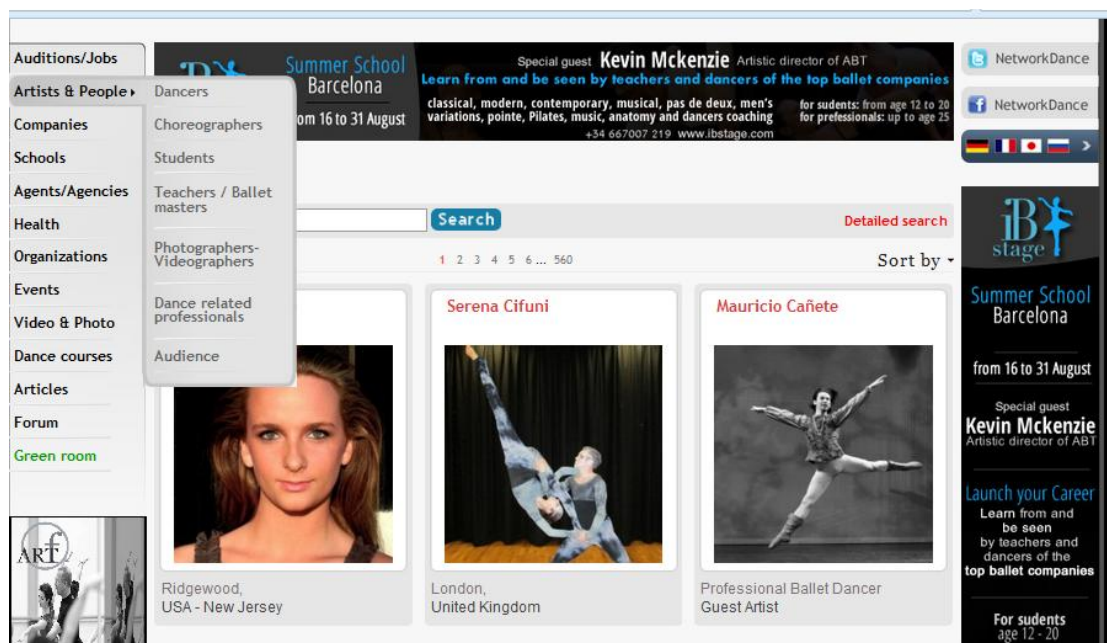
obr.č.7 logo stránek Networkdance³⁴

Webová stránka Networkdance.com byla vytvořena dvěma nizozemskými tanečnicemi ze souboru Dutch National Ballet. Stránka je určena především pro taneční profesionály (ale své zastoupení mohou uplatnit i taneční nadšenci) z celého světa. Stránky jsou svým obsahem rozvíjeny díky samotným uživatelům. Účelem těchto stránek je šíření svého jména, poznatků, zkušeností, hledání nových nabídek práce, hledání vzájemné spolupráce a komunikace nejen mezi tanečnicemi ale i spřízněnými profesemi (choreografy, kritiky, fotografy apod.). Veškeré aktivity probíhají na základě registrace.

Stránky jsou velmi obsáhlé, proto si zde může vybrat opravdu každý. Nejdůležitějším pilířem stránek pro profesionální tanečnicemi je sekce *Auditions/jobs*, kde lze vyhledávat nebo prohlížet různé taneční společnosti a soubory. U každé společnosti je napsáno, kde sídlí, kdy se pořádá konkurz, koho hledají (zda muže či ženu), jaký styl tance požadují. Networkdance.com plní i funkci jakéhosi katalogu, ve kterém lze vyhledávat podle profesí nebo souborů. *Artists and People* je položka, ve kterých uživatel může nalézt různé osobnosti podle povolání. Povolání jsou rozdělena na tanečnicemi (*dancers*), choreografy (*choreographers*), studenty (*students*), učitele/baletní mistry (*teachers/ballet masters*), fotografy (*photographers – videographers*), profese spřízněné s tancem (*dance related professional*) a diváky (*audience*). Jedná se vlastně o seznam profilů, kde je u každého účastníka možnost napsat vlastní životopis, různé informace o sobě pro potenciálního zaměstnavatele (např. u tanečnicemi výška i váha,

³⁴Networkdance. *Networkdance.com* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.networkdance.com/>

zkušenosti, vzdělání apod.). Danou osobu lze rovnou kontaktovat. Na stejném principu fungují i další sekce jako jsou *Companies* (taneční soubory) a *Schools* (taneční školy).

obr. č. 8 ukázka struktury web. stránek³⁵

Stránky se také věnují otázce zdraví a tance (*Health*). Uživatel zde najde články o zdravém životním stylu pro tanečníky. I zde se nabízí „seznamka“ lékařů, hlavně chiropraktiků, fyzioterapeutů, masérů či osobních trenérů.

V sekci *Organization* se shromažďují informace o tanečních festivalech, soutěžích, institucích a dalších tanečních sdružení. Přes stránky lze také najít představení, na které si uživatelé mohou přímo zakoupit lístky. V záložce *Events* je vždy u daného představení popis, kdy a kde se představení koná a odkaz k zakoupení lístků. Někdy se objevuje i fotografický doprovod. Dále mohou uživatelé sdílet videa i fotky. Pro tyto účely jsou k dispozici *Video Library*, *Photo Library* a *Albums*. Stejně tak je zde široká nabídka možností tanečních kurzů (*Dance courses*).

³⁵Dancers. *Networkdance.com* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.networkdance.com/dancers-list>

Další způsob, jak se spojit s dalšími lidmi z oblasti tance jsou fóra. **Forum** nabízí několik témat, pod kterými lze diskutovat např. témata, co se týče zdraví, novinky ze světa tance, zákulisní přípravy, prodeje lístků atd. Tzv. **Green forum** je místo, kam lze napsat cokoliv, s upozorněním tvůrců, že příspěvky nesmí být urážlivé ani vulgární.

Networkdance.com nabízí prostor pro reklamy. Stránky také odkazují na další zajímavé počiny v oblasti informací o baletu a tanci např. **Ballet Class Music**, **Ballet Connections** **Connect you to the World of Ballet** nebo holandský **Dans magazine**.

Stejně jako všechny ostatní má i tato „pracovní síť“ své propojení na sociální sítě, zejména na Twitter a Facebook. Probíhá v několika jazykových mutacích včetně češtiny.

Networkdance.com není jen stránka plná kontaktů. Uživatel si může najít a přečíst zajímavé články, které jsou určeny nejen tanečnickům, ale i divákům.

5.3 Informační zdroje pro širokou veřejnost

5.3.1 Informační zpravodaj Národního divadla

obr. č. 9 logo ND balet Facebook profilu ³⁶

Informační zpravodaj Národního divadla (dále jen ND) je časopis, který pravidelně informuje o premiérách ND z oblastí činohry, opery a baletu. Vychází jednou měsíčně v průběhu divadelní sezóny (10 měsíců od září do června) a je volně k dispozici při návštěvě divadla. Každé číslo se věnuje všem třem žánrům ND. Pro každý měsíc je na titulní stránku vybrán jeden žánr, o kterém se v měsíčníku píše jako první. Tato práce se bude věnovat pouze žánru baletu.

Každé číslo je členěno stejně (pouze pořadí činohry, baletu a opery se přehazuje). **Úvodník** patří slovům šéfa umělecké sekce, které je „věnované“ konkrétní číslo. Šéf souboru (opery, baletu, činohry) zde vždy informuje o novinkách, které se v souboru udály, ať už jde o nové inscenace, o obnovení těch starých, hostování v zahraničí či personální změny. Další rubrika má název „**Život v Národním divadle**“. Dočteme se zde, co se odehrává ve všech sférách ND i o tom, jak se prezentují navenek, v jiných městech, v zahraničí apod.

Další stránky už patří hlavnímu „**tématu**“ měsíce. **Rozhovor** s konkrétním tvůrcem, popř. dramaturgem či režisérem přibližuje inscenaci, na jejíž premiéru se diváci mohou v daném měsíci těšit.

V každém čísle jsou představeny inscenace, které se konkrétní měsíc hrají. Podrobnější **Reportáž** zpracovává jednotlivé premiéry. Reportáže pojednávají nejen o ději, historii a

³⁶ Národní divadlo balet. Facebook [online]. © 2013 [cit. 2013-04-05]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo.php>

výrazových prostředcích inscenace, ale také uvádí všechna konkrétní jména choreografů, režisérů, hudebních skladatelů. Uvádí také, kdo inscenaci nastudoval a samozřejmě data premiér. Dále jsou zde k dispozici hovory s baletními osobnostmi, které jsou většinou nějakým způsobem spjaty s ND.

Časopis také pravidelně informuje o uplynulých aktivitách souboru. V sekci **Balet – zprávy** se lze dočíst o hostování souboru baletu ND, baletních dílnách, které jsou vytvářeny za účelem větší propagace a přiblížení baletního umění těm nejmenším divákům. ND také informuje o životních jubileích, úspěších baletních osobností u nás i v zahraničí.

BALET > ZPRÁVY

Balet ND zazářil ve Finsku

ROOSTER
Foto: P. Hajný

Baletní soubor Národního divadla zavítal do Finska na mezinárodní **Balet Gala**, který proběhl ve finské Lappenrantě 24.–25. srpna 2012. Na pozvání ředitele Juhani Teräsvoorioho vystoupili v absolutně vyprodaném městském divadle sólisté a baletní soubor s choreografiemi Christophera Brucea **Rooster** a Petra Zúsky **Děť a vu**.

V hlavních rolích zazářili Alexandre Kaisapov, Allina Nanu, Zuzana Šimáková, Viktor Komvalinka, Karel Audy, Jade Clayton, Kristýna Němečková a Lenka Hirabovská, Ivana Mikešová, Mathias Deneux, Francesco Scarpato.

Balet nás baví

BALET NÁS BAVÍ

Šipková Růženka, Francesco Scarpato, foto: A. Rasmussen
Louskáček – Vánoční příběh, Nikola Márová a dle z Baletní přípravy ND, foto: O. Zehemer
Zlatovláska, Viktor Komvalinka, foto: O. Zehemer

obr. č. 10- ukázka inf. zpravodaje³⁷

³⁷ *Informační zpravodaj Národního divadla*. Praha: Národní divadlo, 2013, č. 2. ISSN 12121045.

Své zastoupení zde má i Laterna Magika, nebo-li Nová scéna Národního divadla. Zde se připravují představení, které spolupracují s multimediální technikou. Využívají např. principů činohry i tanečního umění propojených s filmovým plátnem.

Národní divadlo pravidelně připomíná výročí těch umělců, kteří již nežijí, proto je vytvořena rubrika ***Kronika. Kaleidoskop*** je zase pestrou fotografickou reportáží ze společenských akcí konaných většinou pro mecenáše ND, díky jejichž podpoře funguje.

Měsíčník ND je také prostorem pro reklamu, proto zde lze najít reklamní poutače, většinou partnerů ND. Nedílnou součástí celého informačního zpravodaje je i program na následující dva měsíce a to všech divadel, které pod ND spadají, tzn. Národní divadlo, Státní opera, Stavovské divadlo, Nová scéna, divadlo Kolowrat.

Poslední stránka měsíčníku je věnována informacím pro návštěvníky. Jedná se o informace ohledně prodeje vstupenek, rezervací, předplatného a slev, ale také o parkingu a informacích o partnerech ND.

Mediálními partnery, kteří mají svou reklamu v informačním zpravodaji, jsou např. Dnes, Respekt, Xantypa, Český rozhlas, scena.cz či Prague leaders magazine.

Informační zpravodaj ND svůj vlastní profil na sociálních sítích nemá. Uživatelé sociální sítě Facebook se však mohou stát fanoušky profilu Národní divadlo balet, kde jsou pravidelně aktualizovány novinky baletu Národního divadla.

5.3.2 Opera Plus

obr. č. 11 - logo portálu Opera Plus³⁸

Opera plus je informačním portálem o opeře, baletu a vážné hudbě. Jedná se o neziskový informační portál, který je denně aktualizován. Tento portál je nejen o tanci (baletu), zabývá se také vážnou hudbou a především operou, v této práci se bude pracovat pouze s „baletní“ částí. Informační portál Opera plus je především portál o opeře a vážné hudbě, balet je ale jeho součástí. Podává důležité informace o dění v tanečním světě i zajímavé rozhovory s osobnostmi, přesto balet není v poměru k opeře na stejné úrovni. Portál se snaží o propojenost se slovenskou taneční scénou (odkazy na slovenská divadla, kauzy na Slovensku, příspěvky slovenských redaktorů apod.)

Na úvodní stránce se ukazují informace o posledních novinkách. Pokud se chce ale čtenář dozvědět něco konkrétního a nechce jen tak bezmyšlenkovitě hledat, má k dispozici šest hlavních rubrik. Hlavní stránka – je rozdělená na jednotlivé sekce: **Opera, Balet, Hudba, Různé.**

Opera Plus nabízí novinky ze světa baletu. Převážně se jedná o české a slovenské události, již méně se objevují zahraniční novinky. Portál o nich informuje pouze, když se někdo ze zahraničí objeví v Česku nebo na Slovensku.

Poskytovány jsou také recenze jednotlivých představení (většinou se jedná o česká a slovenská divadla, výjimečně o hostování zahraničních souborů v Česku). Pravidelně informuje o tanečních přehlídkách. Většina zpráv je zpracovávána s přesahem do českého prostředí. Informace o zahraničním dění se nevyskytují příliš často. Další součástí portálu jsou

³⁸ Opera Plus. *Facebook* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo.php>

i rozhovory se známými a významnými osobnostmi z tanečního světa. Opera Plus také nezapomíná na významná životní jubilea tanečníků.

Informační portál dále shromažďuje bohatou škálu informací z různých zdrojů. V sekci **Tipy** lze najít informace o akcích, které jsou rozděleny podle typu nosiče na televizní, rozhlasové, Český rozhlas 3 Vltava, výběr z CD, DVD, na Blue-ray, ale také z nových knih. Dále poskytuje tipy na akce v České republice nebo např. známé osobnosti, které budou v Česku účinkovat. **Tipy** jsou vždy připravovány na aktuální měsíc.

The screenshot shows the Opera Plus website. At the top left is the logo 'Opera PLUS' with the tagline 'váš informační portál o opeře, baletu a vážné hudbě'. To the right is a search bar labeled 'Hledat'. Below the logo is a navigation menu with links: 'Téma', 'Tipy', 'Vaše hodnocení', 'Adresy', 'Archiv', and 'E-shop'. A dropdown menu is open under 'Téma', showing options: 'Opera', 'Balet', 'Hudba', and 'Různé'. A 'Starší články >' button is also present. The main content area features a large banner for 'THE KING'S SINGERS' (vokální skupina „a cappella“) at 'Divadlo Hyberná, 3. 10. 2013'. Below this is a section for 'Festival tanečních filmů' dated '25. 4. 2013', with a photo of a dancer and the text 'Zastavení druhé – taneční filmy z Nizozemí Festival Tanečních filmů 2013 pokračoval v sobotu 20. dubna...'. To the right are two promotional posters: 'VELKÉ SLOVENSKÉ HLASY' featuring 'Jana Kurucová' and 'MAGDALENA KOŽENÁ'.

obr. č. 12 ukázka portálu Opera Plus³⁹

Pro širokou laickou veřejnost je důležitá informovanost o kvalitách inscenací a to nejen z odborného pohledu. Položka **Vaše hodnocení** tedy nabízí šanci zhodnotit podle hvězdičkové škály hodnocení inscenaci jednotlivých divadelních souborů v Česku i na Slovensku (např. divadlo v Bratislavě či Košicích). Jedná se vždy o operní a baletní soubory. U konkrétní inscenace je i odkaz na jeden (či více) související článek (většinou recenze) o daném představení.

³⁹ Archiv článků. *Opera Plus* [online]. © 2009-2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://operaplus.cz/archiv-clanku/?os=0&kateg=balet>

Opera Plus nabízí možnost široké škály odkazů na vše možné spojené s operou či baletem.

Mezi vybranými odkazy pro balet lze najít např.:

- **Lidé – balet** (osobní stránky baletních osobností),
- **Divadla, orchestry, festivaly** – české i zahraniční,
- **Instituce a školy** – balet,
- **Nadace, sdružení, fankluby** - Taneční sdružení ČR, Michal Štípa fanklub, Kyliánova nadace, Klub přátel opery a baletu Národního divadla Brno, Australia dancing.

V záložce **Historie** lze najít odkazy na významné osobnosti, soubory nebo festivaly. Co se týče baletu, jedná se o odkaz na stránky o významném dánském choreografovi 19. století Augustu Bournonvillovi. Rubrika **Debatní fora, blogy** je širokou škálou odkazů na mnoho stránek věnované opeře a baletu, z těch baletních jde např. o Miami City Ballet Blog, Scottish Ballet Blog, Lidé.cz – balet, Balet – pro milovníky klasického tance či Valery Lantratov's Ballet Blog.

Archiv nabízí uplynulá témata, která jsou také rozdělena do několika sekcí, podle kterých lze vyhledávat: **Datum** – téma, **Divadla – soubory – orchestry – festivaly**, **Jmenný rejstřík**, **Seriály+rozhovory**, **Díla**, **Zaujalo nás**, **Recenze odjinud**, **Z kuloárů**, **Blog čtenáře** (poslední čtyři kategorie návštěvník stránky nalezne hned při vstupu do informačního portálu Opery Plus). Čtenář má také možnost vyhledávat konkrétní článek ve vyhledávacím rozhraní portálu Opera Plus.

Díky **E-shopu** lze rezervovat a zařizovat prodej vstupenek na jednotlivá představení a koncerty.

Opera Plus má i svůj profil na sociální síti Facebook a Twitter.

Pro portál Opera Plus je vzhledem k jeho neziskové povaze zásadním zdrojem pro fungování partnerská podpora. Partnery jsou (v zastoupení baletu) např. Pražský komorní balet, Národní divadlo Praha, Laterna Magika, soubor 420PEOPLE či divadlo J.K. Tyla v Plzni.⁴⁰

⁴⁰ Opera Plus: váš informační portál o opeře, baletu a vážné hudbě. OPERA PLUS O.S. *Opera Plus* [online]. © 2009-2013 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://operaplus.cz/info/partneri/>

5.3.3 Ballet News

obr. č. 13 logo web. stránek Ballet News⁴¹

Ballet News je počín britské akreditované žurnalistky (její jméno se však nedozvíme), která o sobě uvádí, že má zkušenost s klasickým baletem. Stránky jsou tak proto orientované převážně na balet. Internetové stránky Ballet News jsou primárně určené pro baletní nadšence, lze zde ale nalézt také mnoho praktických rad přímo pro tanečnický (hlavně co se zdraví, výživy nebo fyzioterapie týče). Tvůrcem stránek je Britka a tak i geografický záběr je orientovaný hlavně na Velkou Británii a další anglicky mluvící země (Kanada, USA).

Díky své členitosti jsou stránky určeny jak pro profesionály, tak amatéry s hlubším zájmem o tanec.

Úvodní stránka (*Ballet news*) je místo, kde se objevují nejnovější příspěvky na stránce. V sekci *Backstage* se zase objevují reportáže o tom, co se připravuje za premiéry, zprávy ze zákulisí (např. zkoušky, generálky). Dále informuje o dalších doprovodných akcích spojených s baletem (např. účast na závěrečném ceremoniálu letních olympijských her v Londýně), jsou zde i fotografie ze zákulisí. *Ballet news reviews* přináší recenze jednotlivých představení, ale také obsahují informace o nových DVD (většinou záznamy některého představení předních souborů z anglicky mluvících zemí) nebo také biografie o významných osobnostech tanečního umění. Jsou zde k dispozici také např. ročenky divadelních souborů a bohatý fotografický doprovod. *Press releases* uvádí novinky z různých souborů, které většinou informují o chystaných premiérách, projektech, tanečních festivalech, ale také i o

⁴¹ Ballet News. *Facebook* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo.php>

personálních změnách ve vedení i přímo v souboru. Oznamují také různé soutěže (např. o vstupenky na představení).

Dle slov autora se stala velmi populární mezi čtenáři Ballet News rubrika *Cupcakes and Conversations*, kde probíhají rozhovory s nadanými studenty předních baletních škol nebo s již čerstvými absolventy a nadějnými tanečníky některého z předních souborů.

obr.č.14 ukázka web. stránek Ballet News⁴²

Pokud se uživatel chce něco dozvědět o otázkách stravování, informacích o lékařích pro tanečníky, financování či záznamech tanečních notací má možnost se dozvědět více díky kategorii *Ballet Business*. Ta informuje svými články o tématech spojených s baletním „byznysem“. Odlehčenou kapitolou těchto stránek je záložka *Fashion*, kde lze objevit zajímavé módní tipy, které jsou nějakým způsobem ovlivněné baletem.

V sekci *Archives* lze najít informace rozdělené podle jednotlivých měsíců. Ke všem částím je možnost se vyjádřit a zanechat komentář.

⁴² Ballet News. *Ballet News* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://balletnews.co.uk/>

Ballet News je podporován např.:britští herci Damian Lewis, Joanna Lumley, Tanzin Outhvile, prestižní britská konzervatoř Royal Academy of Dance, obchod s tanečními potřebami Pineapple nebo zpěvačka a herečka Michelle Goyle.

Ballet News hojně využívají sociálních sítí. Komunikují pomocí serveru Youtube, LinkedIn, Twitter a Facebook, kde každý den aktualizují svůj profil. Přidávají různé fotografie, videa a novinky ze světa baletu. Základním rysem Ballet News je bohatý fotografický doprovod a to nejen na sociálních sítích, ale i přímo na stránkách.

5.3.4 Danser

obr.č. 15. logo web. stránek Dansermag⁴³

Časopis Danser je francouzský časopis, který pojednává o dění v tanečním světě. Časopis vychází tištěnou formou, zároveň je součástí stránek dansermag.com. Tištěný časopis vychází od roku 1983. Při prohlížení stránek je ale jasné, že v elektronické podobě se jedná o poměrně nový časopis. Časopis vycházel každé dva měsíce a na výše zmíněných stránkách šlo tištěnou verzi přímo zakoupit. Časopis Danser se však dostal do finančních potíží a tak se během vypracovávání této práce dostal do konkurzu. Na jeho stránky není momentálně možný přístup.

Nejdříve se podíváme na členění elektronickou verzi časopisu, poté na tištěné. **Dossier** představuje přehled všech publikovaných článků z kterýchkoliv kategorií. Informace ze zákulisí (**Coulisses**) nabízí reportáže z připravovaných představení, ale také např. ze školního prostředí či mistrovských kurzů nebo konkurzů tanečních profesionálů. Reportáže (**Reportage**) jsou zajímavé tím, že přibližují francouzským čtenářům zejména zahraniční soubory a osobnosti. Ani zde nechybí rozhovory s významnými osobnostmi, které jsou uživateli zpřístupněny hlavně v audiovizuální formě (videa).

To, že stránky dansermag.com jsou poměrně novým informačním zdrojem, ukazují další sekce stránky magazínu. Pozvánky (**Invitations**) a klub časopisu Danser (**Club Danser**) jsou zatím zcela prázdné.

Pokud si chceme přečíst celý časopis, je nutné si ho koupit, ale pokud nám stačí jen zběžně prohlédnout, o čem jednotlivá čísla pojednávají, stačí časopisem „prolistovat“. Sekce

⁴³Danser. *Dansermag.com* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <https://dansermag.com/>

Feuilleter danser nabízí možnost prohlédnout si poslední 3 čísla časopisu (s upozorněním, že zde není vše). Slouží spíše pro rámcovou představu, čím se Danser zabývá.

Obsah tištěné verze má sice nějaké obměny, rámcově je ale vždy postaven na stejném principu. V *Úvodu* se čtenáři dozvědí aktuality a premiéry. Následovány jsou *Kritikami*, *Reportážemi* z představení, festivalů apod. Nechybí zde ani *Portréty* zajímavých osobností. Časopis doplňuje bohatý fotografický doprovod.

Časopis se spíše zaměřuje na taneční dění mimo Francii. Zprostředkovává novinky z okolního tanečního světa, informuje o zahraničních hostujících souborech (ale francouzské taneční soubory úplně nevynechává).

Danser má své profily i na sociálních sítích Facebook a Twitter.

Časopis Danser jasně splňuje informační funkci tanečního časopisu. Informuje o zajímavých představeních, v rozhovorech přibližuje významné taneční osobnosti a dodává celkový náhled na taneční umění. Vůbec se nezabývá myšlenkou zprostředkovávání např. konkurzů, workshopů či soutěžních přehlídek. Svým konceptem teda jasně splňuje informační zdroj pro širokou veřejnost, jak je v této bakalářské práci chápána.

5.4 Přehled informačních zdrojů pro taneční profesionály

Zdroj	Zaměření	Geografická oblast	Obsahová specifika	Aktuálnost	Spolupráce	Propagace na internetu (sociální sítě)
Taneční aktuality.cz	Balet, současný tanec, prvky alternativního divadla	ČR, v menší míře zahraniční tvorba	1.el.odborný časopis tohoto typu v ČR	Téměř denně	ND, TCP, AMU, 420 PEOPLE, Grishko, Sansha, Pražský komorní balet atd.	Facebook, Twitter
Taneční zona	Současný tanec, alternativní divadlo	Především zahraniční, v menší míře i ČR	komplexně zpracované téma vztahu tance a...	3 měsíce, el. verze dle potřeby	Vize tance, Ponoc Praha, 420 PEOPLE, SE.S.T.A, Institut světeleného designu	Facebook
Networkdance.com	Balet, současný tanec, jazz, folklor	Celosvětový	tvořeno uživateli, vzájemná výměna kontaktů a informací	denně	Dans magazine, Ballet Class music	Facebook, Twitter
Dance magazine	Balet, současný tanec, jazz dance	Především USA	Sesterské publikace zaměřené na konkrétní témata	1x měsíčně	Dancemedia	Pinterest, Facebook, Twitter, Google+

5.5 Přehled informačních zdrojů pro širokou veřejnost

Zdroj	Zaměření	Geografická oblast	Obsahová specifika	Aktuálnost	Podpora	Spolupráce	Propagace
Operaplus	Balet, opera, vážná hudba	ČR, SR, min. zahraničí	Více opery než baletu, přesah do Slovenska	Denně	Neziskový informační portál	ND, Laterna magika, 420 PEOPLE, divadla, festivaly apod.	Facebook, Twitter
ND	Balet, současný tanec	ČR	Pouze dění v ND a hostování souborů ND	1x měsíčně	Respekt, Dnes, Xantypa	Scena.cz, Prague leaders magazine	www.narodni-divadlo.cz
Ballet news	Balet	Anglicky mluvící země	Mj. odborné články, video, fotografie	Denně	Royal Academy of Dance, Swarovski	Dance direct, dancewearCENTRAL.co.uk	Facebook, Youtube, LinkedIn, Twitter
Danser	Balet, současný tanec	Světové kromě Francie	Informuje čtenáře o zahraničním dění	2x měsíčně	Dansermag.com	Dansermag.com	Facebook, Twitter

6 Srovnání informačních zdrojů pro taneční profesionály

Tabulka informačních zdrojů ukazuje, v čem si jsou jednotlivé zdroje podobné a v čem se liší.

Co se týče zaměření na styl divadelní formy tance, jediná Taneční zóna se a priori zaměřuje na současný tanec s prvky alternativního divadla. Ostatní zdroje se snaží pokrýt všechny druhy tohoto jevištního umění. Geografické zaměření jednotlivých zdrojů má sklon tíhnout spíš více k jednomu směru. Taneční aktuality.cz více informují o tuzemském dění. Naopak Taneční zóna se hlavně v poslední době snaží více přiblížit zahraniční vývoj současného tance. Stejně tak i Dance Magazine upřednostňuje tvorbu zemí Severní Ameriky. Výjimku zde tvoří Networkdance.com, který je svým založením zdrojem celosvětovým.

Každý z těchto zdrojů je v zásadě něčím ojedinělý. Taneční aktuality.cz jsou prvním elektronickým časopisem a svým záběrem také ojedinělým odborným periodikem v ČR. Taneční zóna zase klade značný důraz na tanec v kontextu s dalšími aspekty lidského života a toto téma pak komplexně zpracovává. Networkdance.com poněkud svým pojetím vybočuje z ostatních zdrojů. Svým přístupem a strukturou spíše připomíná sociální síť, kdy si uživatelé vytvoří vlastní profil a je pouze na jejich aktivitě a invenci, jak moc budou stránky využívány. Časopis Dance Magazine je zase ojedinělý svou tradicí a počtem sesterských publikací, které jsou zaměřeny na různá specifika a potřeby tance a tanečníků.

Zahraniční zdroje na rozdíl od těch českých kladou důraz i na další profese spojené s tancem. Poskytují informace o správné výživě tanečníků, odborné péči o tělo (fyzioterapie, masáže, chiropraxe) produkují značné množství např. baletních fotografií. V českých zdrojích toto nenalezneme.

Co se týče aktuálnosti, nejčastěji přinášejí novinky Taneční aktuality.cz a Networkdance.com, u kterých lze zaznamenat téměř denní produkci nových článků. Měsíčně vychází Dance Magazine a každé 3 měsíce vychází periodikum Taneční zóna (webové stránky jsou ovšem aktuálnější).

Hlavním rozdílem mezi českými a zahraničními zdroji je např. způsob podpory. Taneční aktuality.cz a Taneční zóna jsou podporovány Ministerstvem kultury ČR, kdežto zahraniční zdroje si na sebe vydělávají sami (Dance Magazine vydává Dancemedia a Networkdance.com funguje díky inzerci, kterou na svých stránkách poskytuje). České zdroje hodně spolupracují s mnohými českými tanečními soubory, institucemi a divadly, jsou jejich mediálními partnery apod. Celkově jsou se sebou více provázané než zahraniční.

Všechny uvedené informační zdroje se snaží o propagaci na internetu, hlavně na sociálních sítích (jejich aktivita zde ale zas tak častá není, výjimku tvoří Networkdance.com, která už ze své podstaty má určitou úlohu sociální sítě a tak záleží jen na uživatelích, jak časté a aktuální příspěvky jsou). Popisované zdroje mají své účty na sociálních sítích Facebook a Twitter.

Co se týče cílového čtenáře, všechny zdroje mají společný prvek. Všechny svým způsobem pokrývají i informace určené taktéž široké veřejnosti. Nelze mluvit o informacích určených pouze pro tanečníky. Nutno dodat, že některé z nich (zejména Taneční zóna) počítají se vzdělanějším čtenářem, s jeho dřívější zkušeností s tancem a hlubším zájmem o něj.

Zahraniční zdroje nahlíží i na další aktivity spojené s tancem (výživa, péče o tělo, fotografie, videa apod.)

7 Srovnání informačních zdrojů pro širokou veřejnost

Informační zdroje pro divadelní formu tance určené spíše pro laickou veřejnost se v českých podmínkách liší především tím, že mají minimální přesah do zahraniční tvorby. A když už pojednávají o zahraniční tvorbě, tak se jedná spíše o rozhovory s českými umělci působícími v zahraničí, či o hostování konkrétního představení v zahraničí. Dalším rozdílem mezi českou a zahraniční tvorbou je skutečnost, že v České republice nevychází časopis společenského charakteru, který by byl zaměřený pouze na tanec, ale bývá součástí většího celku. Portál Opera Plus je o opeře, baletu a vážné hudbě, Informační zpravodaj Národního divadla obsahuje informace nejen o baletu, ale také o činohře a opeře. Opera Plus i Informační zpravodaj ND jsou zaměřeny především na balet, ale díky rozvoji současného tance občas poskytují i nějaké novinky z tohoto světa. Vybrané zahraniční zdroje Ballet News jsou stránky vysloveně určené baletu a časopis Danser se zabývá oběma formám divadelního tanečního umění.

Geografické zaměření je v tuzemských podmínkách jasně orientováno dovnitř (jak už bylo výše naznačeno). O stejném případě se dá mluvit v případě Ballet News, které jsou zase orientovány více na anglicky mluvící země. Výjimkou zde tvoří francouzský Danser, který se naopak snaží francouzskému publiku přiblížit zahraniční tvorbu.

České zdroje určené široké veřejnosti hodně staví na rozhovorech s osobnostmi a recenzemi jednotlivých představení, popř. informují o zajímavých tanečních událostech.

V zahraničí se někdy jeví jako problém jasněji oddělit, co je určeno pro profesionály a co stačí široké veřejnosti. Ballet News je typickým příkladem, kdy je evidentní, že stránky jsou určeny pro baletní nadšence, ale zároveň poskytují některé fundované a velice užitečné informace i pro profesionální tanečníky. Nicméně lze rozpoznat, že zahraniční časopisy trochu počítají se vzdělanějším publikem. Důležitým prvkem zahraničních zdrojů (v našem případě

hlavně Ballet news) jsou taneční videa, která si kladou za cíl více zpopularizovat tanec a dát prostor začínajícím umělcům prostřednictvím internetu.

Co se týče aktuálnosti, nejčastějšími přispěvateli jsou Ballet News, které aktualizují denně (a to nejen na svých stránkách, ale také na sociální síti Facebook). Opera Plus tak činí také, ale většina příspěvků se spíše týká operních novinek, proto je celkový dojem z prostředí tance lehce zkreslený. V tomto případě lehce zaostávají časopis Danser a Informační zpravodaj ND, které vychází dvakrát resp. jednou měsíčně.

V rámci podpory jednotlivých zdrojů si lze všimnout rozdílů mezi českými a zahraničními zdroji. Danser je součástí dansermag.com. Ballet News jsou sponzorovány širokým spektrem ať už tanečních škol, známých osobností, nebo obchodu s tanečními potřebami. Opera Plus je na druhé straně neziskový informační portál, který funguje jen díky partnerům, divadlům a tanečním institucím a zpravodaj ND vychází díky podpoře tisku jako je např. Respekt, Xantypa, Dnes, kterým vychází ve zpravodaji reklamní poutače.

Stejně jako informační zdroje určené pro taneční profesionály i tyto zdroje mají své účty na sociálních sítích jako je Facebook nebo Twitter. Výjimku tvoří měsíčník ND, který je ale v elektronické formě nahrazen účtem na Facebooku jako Národní divadlo balet.

8 ZÁVĚR

Práce se zabývala vybranými informačními zdroji pro divadelní formu tance a to takovými, které se soustřeďují na aktuality v tanečním světě. Zdroje byly rozděleny podle toho, jakému typu uživatele jsou určeny. Ve dvou kategoriích (informační zdroje pro taneční profesionály a informační zdroje pro širokou veřejnost) bylo postupně představeno osm zdrojů české i zahraniční tvorby.

Cílem této práce bylo posouzení na základě srovnání jejich obsahu, zda české zdroje dokáží udržet „krok“ se zdroji zahraničními.

Výsledkem porovnání je, že zahraniční zdroje jsou více orientovány i na další profese blízké k tanci a jeho umělcům, např. fyzioterapie, masáže, zdravá výživa, ale také i např. fotografové, taneční móda apod. Tento aspekt českým zdrojům pro divadelní formu tance chybí.

České zdroje jsou schopny existence za podpory Ministerstva kultury ČR, kdežto zahraniční jsou schopny vydělat si na sebe samy (nebo se mohou dostat do konkurzu jako např. v případě časopisu Danser).

České zdroje (hlavně ty určené pro širokou veřejnost) se více zaměřují na taneční osobnosti. Zahraniční zdroje se snaží i o různé zajímavosti okolo světa divadelního tance.

Společným znakem všech zdrojů je provázanost na sociální sítě (především Facebook a Twitter).

Lze konstatovat, že české zdroje jsou na kvalitní úrovni. Podávají vcelku věrohodný obraz české taneční společnosti a její situace. Vzhledem k nepříliš velké podpoře kultury obecně není jednoduché v České republice vydávat odborná periodika zvláště, když jsou určena menší skupině lidí.

Seznam použité literatury

BRATKOVÁ, Eva. K otázkám pojmu, třídění a typologie internetových a webovských informačních zdrojů. *Národní knihovna : knihovnická revue*. 1998, roč. 9, č. 5, s. 262-276. ISSN 0862-7487.

Český taneční slovník: tanec, balet, pantomima. Vyd. 1. Praha : Divadelní ústav, 2001.381s. ISBN 80-7008-112-0.

FABIÁN, Ondřej. Elektronické informační zdroje [online]. Verze z 12.02.2010. 2009. Dostupný z :<http://texty.jinonice.cuni.cz/>

JUHÁSOVÁ, Anna. *Historie „scénického“ tance v BrněBrno*. Brno, 2009. Bakalářská diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Kristýna Bobáková, Ph.D.

KOCOURKOVÁ, Lucie. *Taneční listy jako příklad kulturního časopisu*. Praha, 2010. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová.

KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online databáze]. Praha: Národní knihovna České republiky, 2009- [cit. 2013-03-10]. Dostupný z: <http://aleph.nkp.cz/cze/ktid>.

PAPÍK, Richard. *Strategie vyhledávání informací a elektronické informační zdroje*. 1. vyd. Praha: Velryba, 2011, 192 s. Podnikání a management. ISBN 9788085860221.

SAK, Petr. *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 290 s. ISBN 9788073672300.

VYMĚTAL, Jan. *Informační zdroje v odborné literatuře*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 433 s. ISBN 9788073575205.

Informační zdroje pro divadelní formu tance:

Ballet News [online]. © 2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://balletnews.co.uk/>

Dance Magazine. DanceMedia, LLC, © 2013. ISSN 1213-3450. Dostupné z:
<http://www.dancemagazine.com/>

Danser. Paris: Dansermag.com, 2013. Dostupné z: <http://dansermag.com/>

Informační zpravodaj Národního divadla. Praha: Národní divadlo, 2013. ISSN 12121045.

Networkdance [online]. © 2013 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: www.networkdance.com

OPERA PLUS O.S. *Opera Plus: váš informační portál o operě, baletu a vážné hudbě* [online]. © 2009-2013 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://operaplus.cz/>

TANEČNÍ AKTUALITY O.S. *Taneční aktuality.cz: orientační bod ve světě tance* [online]. 2011 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.tanecniaktuality.cz/>

TANEČNÍ AKTUALITY O.S. Stanovy občanského sdružení "Taneční aktuality". Praha, 2011, 3 s

Taneční zóna. Praha: Sdružení pro podporu vydávání revue současného tance, 2008/2009. ISSN 1213-3450.